

PROGRAM SZKOLENIA
DLA ASYSTENTÓW SĘDZIÓW
ORZEKAJĄCYCH W SPRAWACH RODZINNYCH

18-20 lutego 2008 roku

Jastrzębia Góra

ROBERT PELEWICZ

SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO W TARNOBRZEGU

**Europejski Tytuł Egzekucyjny w sprawie roszczeń bezspornych
(Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 805/2004 z dnia 21
kwietnia 2004 roku o ustanowieniu Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego
dla roszczeń bezspornych).**

Rozwój współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych

Wspólnota postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwijanie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, gdzie zapewniona jest swoboda przepływu osób. Różnice pomiędzy przepisami poszczególnych państw o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń utrudniają należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego nieodzownym było wydanie przepisów celem ujednoczenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych oraz uproszczenia formalności ze względu na szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń z Państw Członkowskich.

W tym celu Wspólnota musiała przyjąć, między innymi środki w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych, konieczne dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i obejmujące:

- potrzebę respektowania orzeczeń zapadłych w jednym państwie członkowskim przez inne państwo członkowskie, w celu zapewnienia realizacji idei wspólnego rynku gospodarczego;
- poprawę i uproszczenie systemu transgranicznego doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych;
- współpracę w dziedzinie przeprowadzania dowodów;
- wspieranie zgodności norm mających zastosowanie w państwach członkowskich;
- usuwanie przeszkód w przebiegu postępowań cywilnych.

Na podstawie art. 293 tiret czwarte Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej (TWE) Państwa Członkowskie zawarły dnia 27 września 1968 roku Konwencję brukselską o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, której tekst został zmieniony przez Konwencje o przystąpieniu nowych Państw Członkowskich do tej konwencji. Państwa Członkowskie i Państwa Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (ang. EFTA) zawarły dnia 16 września 1988 roku konwencję z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która stanowi konwencję równoległą do Konwencji brukselskiej z 1968 roku. Konwencje te były w międzyczasie przedmiotem rewizji - Rada zatwierdziła treść zrewidowanego tekstu. Rezultaty osiągnięte w toku tej rewizji powinny zostać zachowane.

Jednakże po powstaniu Unii Europejskiej, głównie ze względu na konieczność zagwarantowania swobodnego przepływu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych niezbędnym okazało się określenie przepisów o jurysdykcji oraz uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń w drodze aktu wspólnotowego, który będzie wiążący i bezpośrednio stosowany. W dniu 3 grudnia 1998 roku Rada przyjęła plan działań Rady i Komisji w sprawie najlepszego wykonania postanowień Traktatu z Amsterdamu odnoszących się do utworzenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (wiedeński plan działań). Rada Europejska zebrana w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 roku, uznała zasadę wzajemnego uznawania decyzji sądowych za kamień węgielny dla utworzenia prawdziwego obszaru sądowiczego. W dniu 30 listopada 2000 roku Rada przyjęła program środków dla wykonania zasady wzajemnego uznawania decyzji w sprawach cywilnych i handlowych. Program ten obejmuje w swoim pierwszym etapie zniesienie *exequatur*, to jest utworzenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych.

W konkluzjach z Tampere Rada Europejska uznała, że dostęp do wykonania orzeczenia w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym orzeczenie zostało wydane, powinien być przyspieszony i uproszczony poprzez rezygnację ze stosowania środków pośrednich podejmowanych przed wykonaniem orzeczenia w Państwie Członkowskim, w którym wnosi się o wykonanie. Orzeczenie, któremu sąd wydania nadał zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, dla celów wykonania powinno być traktowane tak, jakby było wydane w Państwie Członkowskim, w którym wnosi się o wykonanie. Dla przykładu, w Zjednoczonym Królestwie rejestracja orzeczenia sądu zagranicznego opatrzonego zaświadczeniem będzie odbywać się dlatego według tych samych zasad, co rejestracja orzeczenia wydanego w innej części Zjednoczonego Królestwa i nie może pociągać za sobą kontroli merytorycznej orzeczenia sądu zagranicznego. Warunki dotyczące wykonywania orzeczeń w dalszym ciągu będą określane przez prawo krajowe.

Procedura taka powinna mieć wiele istotnych zalet w porównaniu z procedurą *exequatur*, przewidzianą w rozporządzeniu Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, w związku z brakiem potrzeby zatwierdzania przez organ sądowy w drugim Państwie Członkowskim i związanych z tym opóźnień oraz kosztów.

Znaczenie norm Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 805/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. o ustanowieniu Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych

Pojęcie "roszczenia bezsporne" powinno obejmować wszystkie sytuacje, w których wierzyciel, przy możliwym do zweryfikowania niekwestionowaniu przez dłużnika rodzaju lub wysokości roszczenia pieniężnego, uzyskał decyzję sądu przeciwko dłużnikowi albo nadający się do wykonania dokument wymagający wyraźnej zgody dłużnika, np. ugodę sądową lub dokument urzędowy.

Brak zarzutów ze strony dłużnika, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b), może przyjąć formę

niestawiennictwa na rozprawie lub niezastosowania się do wezwania przez sąd do wypowiedzenia się na piśmie co do zamiaru prowadzenia obrony.

Rozporządzenie powinno stosować się do orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych w sprawie roszczeń bezspornych oraz decyzji wydanych na skutek zaskarżenia orzeczeń, ugód sądowych i dokumentów urzędowych, którym nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego.

W przypadku wydania przez sąd w Państwie Członkowskim orzeczenia dotyczącego roszczenia bezspornego pod nieobecność dłużnika w postępowaniu zniesienie w Państwie Członkowskim wykonania wszelkiej kontroli nierozzerwalnie wiąże się i zależy od istnienia dostatecznej gwarancji przestrzegania prawa do obrony.

Rozporządzenie dąży do umacniania praw podstawowych oraz uwzględnia zasady uznane w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności dąży ono do zapewnienia pełnego poszanowania prawa do uczciwego procesu, uznanego w art. 47 Karty. Należy ustanowić minimalne standardy dla postępowań prowadzących do wydania orzeczenia, aby zapewnić, że dłużnik będzie poinformowany o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu sądowym, wymogach aktywnego uczestnictwa w postępowaniu w celu zakwestionowania roszczenia oraz o konsekwencjach wynikających z jego nieuczestnictwa, w odpowiednim czasie oraz w sposób umożliwiający mu zorganizowanie obrony.

Z uwagi na różnice w przepisach procedury cywilnej Państw Członkowskich, a zwłaszcza w przepisach regulujących doręczanie dokumentów, zachodzi konieczność precyzyjnego i szczegółowego zdefiniowania tych minimalnych standardów. W szczególności metody doręczenia oparte na fikcji prawnej nie mogą być, jeśli chodzi o wypełnienie tych minimalnych standardów, uznane za wystarczające, aby nadać orzeczeniu zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego.

Wszystkie metody doręczenia wymienione w art. 13 i 14 charakteryzują się albo całkowitą pewnością (art. 13), albo bardzo wysokim stopniem prawdopodobieństwa (art. 14), że doręczony dokument dotarł do adresata. W kategorii drugiej orzeczeniu należy nadać zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego jedynie wówczas, gdy Państwo Członkowskie wydana dysponuje odpowiednim mechanizmem umożliwiającym dłużnikowi ubieganie się o pełną kontrolę orzeczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 19, w tych wyjątkowych przypadkach, gdy pomimo postępowania zgodnie z art. 14 dokument nie dotarł do adresata.

Należy rozumieć, że osobiste doręczenie niektórym osobom innym niż sam dłużnik zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) i b) spełnia wymogi tych przepisów tylko wówczas, gdy te osoby rzeczywiście przyjęły/otrzymały przedmiotowy dokument.

Artykuł 15 powinien mieć zastosowanie do sytuacji, gdy dłużnik nie może reprezentować siebie w sądzie, jak to jest w przypadku osób prawnych, i gdy osobę, która ma go reprezentować, określa prawo, a także do sytuacji, gdy dłużnik upoważnił inną osobę, w szczególności adwokata, do reprezentowania go w konkretnym postępowaniu sądowym w danej sprawie.

Sądy właściwe do badania pełnej zgodności z minimalnymi standardami proceduralnymi powinny, o ile są one spełnione, wydawać standardowe zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, które czyni to badanie i jego wyniki przejrzystymi.

Wzajemne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości Państw Członkowskich uzasadnia przyjęcie przez sąd jednego z Państw Członkowskich, że zostały spełnione wszystkie warunki nadania orzeczeniu zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego umożliwiające wykonanie tego orzeczenia we wszystkich pozostałych Państwach Członkowskich bez dokonywania kontroli sądowej prawidłowego zastosowania minimalnych standardów proceduralnych w Państwie Członkowskim, w którym orzeczenie ma zostać wykonane.

Rozporządzenie nie nakłada na Państwa Członkowskie obowiązku dostosowania ich

ustawodawstw krajowych do minimalnych standardów proceduralnych w nim określonych. Tworzy ono zachętę ku temu, poprzez oferowanie możliwości skuteczniejszej i szybszej wykonalności orzeczeń w innych Państwach Członkowskich tylko w przypadku spełnienia tych minimalnych standardów.

Ubieganie się o nadanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych powinno być fakultatywne dla wierzyciela, który może zamiast tego wybrać system uznawania i wykonywania zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 44/2001 lub inne instrumenty wspólnotowe.

W przypadku konieczności przesłania dokumentu z jednego Państwa Członkowskiego do drugiego dla celów doręczenia go tam zastosowanie powinno mieć niniejsze rozporządzenie, a w szczególności zawarte w nim przepisy dotyczące doręczeń, razem z rozporządzeniem (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 roku w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych w Państwach Członkowskich, w szczególności jego art. 14, w związku z oświadczeniami Państw Członkowskich złożonymi na podstawie art. 23 tego rozporządzenia.

Ponieważ cele proponowanych działań nie mogą być osiągnięte w wystarczającym stopniu przez Państwa Członkowskie, a mogą one, z uwagi na ich skalę lub rezultaty, być w większym stopniu zrealizowane na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne dla realizacji tych celów.

Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie statusu Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo oraz Irlandia poinformowały, że chcą uczestniczyć w przyjęciu i stosowaniu niniejszego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie statusu Danii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, a tym samym nie jest ono dla niej wiążące ani nie jest poddana jego zastosowaniu.

Zgodnie z art. 67 ust. 5 tiret drugie Traktatu procedurę współdecyzji stosuje się od dnia 1 lutego 2003 roku dla środków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Zakres zastosowania Rozporządzenia (WE) 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych

1) przestrzenny (art. 2): państwa członkowskie UE z wyjątkiem Danii;

2) czasowy (art. 33): od 21 stycznia 2005 roku w zakresie art. 30, 31 i 32, zaś pozostałe przepisy od 21 października 2005 roku (art. 33 ust. 2). Z kolei w dniu 5 stycznia 2006 roku weszła w życie nowela do kpc wprowadzająca zmiany dostosowujące przepisy prawa krajowego do nowych rozwiązań wspólnotowych;

3) przedmiotowy: w sprawach cywilnych i handlowych (rozumieniu prawa wspólnotowego), bez względu na charakter sądu lub trybunału. Wyjątki: sprawy stanu cywilnego lub zdolności prawnej osób fizycznych, praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia; upadłości, postępowania związane z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, porozumień sądowych, układów oraz innych analogicznych postępowań; ubezpieczeń społecznych; arbitrażu. Nie należą do spraw cywilnych i handlowych w szczególności sprawy skarbowe, celne lub administracyjne, ani takie, które dotyczą odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej;

4) jurysdykcja (art. 6) - orzeczeniu w sprawie roszczenia bezspornego nadaje się

zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, jeżeli nie stoi w sprzeczności z przepisami dotyczącymi jurysdykcji ustanowionymi w sekcjach 3 i 6 rozdziału II rozporządzenia (WE) nr 44/2001. Dotyczą one jurysdykcji w sprawach ubezpieczeniowych oraz jurysdykcji wyłącznej (czyli pewne sprawy związane z nieruchomościami, statusem spółek/osób prawnych, wpisami do rejestrów, patentami bądź egzekucją). Wyjątki: szczególne zasady rozporządzenie o ETE przewiduje w pewnych sprawach konsumenckich. Jeśli dłużnik jest konsumentem i nie zgodził się wyraźnie do przedmiotowego roszczenia poprzez uznanie lub w drodze ugody zatwierdzonej przez sąd lub zawartej przed sądem w toku postępowania (por. art. 3 ust. 1 lit. a), można nadać oświadczenie o ETE tylko wtedy, jeśli orzeczenie zostało wydane w Państwie Członkowskim, w którym dłużnik ma miejsce zamieszkania w rozumieniu art. 59 rozporządzenia (WE) nr 44/2001 („Bruksela-I”).

Nadanie zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego w państwie wydania tytułu

W celu otrzymania zaświadczenia ETE tytuł egzekucyjny, którym jest orzeczenie sądu, ugoda zawarta przed sądem czy też inne niż wskazane tytuły egzekucyjne, muszą spełniać nie tylko warunki, o których mowa w art. 206 § 2 kpc, ale przede wszystkim określone w art. 6 ust. 1 Rozporządzenia. Sąd może wydać zaświadczenie ETE na wniosek złożony w każdym czasie, w sądzie wydania orzeczenia dotyczącego roszczenia bezspornego, jeżeli spełnione zostały wszystkie wskazane w nim wymagania - musi to być jednak orzeczenie dotyczące roszczenia bezspornego w rozumieniu art. 3 Rozporządzenia, to znaczy nie takie, które stało się podstawą do rozstrzygnięcia, bez jakiegokolwiek sporu między stronami, lecz jedynie o takie roszczenie, które spełnia wymagania stawiane przez art. 3 Rozporządzenia. Spełnienie wszystkich wymagań powoduje, że sąd wyda zaświadczenie ETE orzeczeniu dotyczącemu roszczenia bezspornego, wydanemu w postępowaniu, w którym zachowane zostały wymagania określone w przepisach rozporządzenia. Ponadto, art. 795¹ § 1 kpc, podobnie jak przepisy Rozporządzenia (art. 24) rozszerzają zakres ugód, którym sąd może nadać ETE, nie tylko o ugody zawarte przed sądem (jak w przypadku Rozporządzenia 44/2001 Bruksela I), ale także ugody przez sąd jedynie zatwierdzone. W każdym z tych wypadków do wydania zaświadczenia ETE właściwy jest sąd, który wydał orzeczenie, przed którym zawarta została ugoda bądź który tę ugodę zatwierdził.

1. Definicja orzeczenia i roszczenia:

- orzeczeniem jest każde orzeczenie wydane przez sąd państwa członkowskiego, bez względu na nazwę, jaką takie orzeczenie jest określane, w tym wyrok, nakaz, postanowienie lub nakaz egzekucyjny, a także ustalenie kosztów lub wydatków przez urzędnika sądowego;
- roszczeniem jest roszczenie o zapłatę konkretnej kwoty pieniężnej, która stała się wymagalna lub dla której termin wymagalności został określony w orzeczeniu, ugodzie sądowej lub dokumencie urzędowym.

2. Kaskadowy charakter wymagań uznania roszczenia bezspornego (art. 3 ust. 1):

- dłużnik wyraźnie zgodził się co do niego poprzez uznanie lub w drodze ugody zatwierdzonej przez sąd lub zawartej przed sądem w toku postępowania (będą to zarówno ugody zawarte w toku postępowania, o której mowa w art. 223 § 1 kpc, jak i zatwierdzonej przez sąd na podstawie art. 183¹⁴ § 1 kpc, przy czym uznanie powództwa, o którym mowa w art. 213 § 2 kpc, powoduje wydanie wyroku, któremu sąd z urzędu nadaje rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 2 kpc);
- dłużnik nigdy nie wniósł przeciwko niemu sprzeciwu, zgodnie ze stosownymi wymogami proceduralnymi wynikającymi z prawa Państwa Członkowskiego wydania, w toku postępowania sądowego - wyroki z uznania (art. 213 § 2 i art. 333 § 1 pkt 2 kpc), wyroki

zaoczne (art. 339 i n. kpc oraz art. 333 § 1 pkt 2 kpc), prawomocne nakazy zapłaty w postępowaniu nakazowym i upominawczym;

- dłużnik nie stawił się ani nie był reprezentowany na rozprawie sądowej dotyczącej tego roszczenia, po początkowym zakwestionowaniu roszczenia w toku postępowania sądowego, pod warunkiem, że takie zachowanie traktuje się jako milczące uznanie roszczenia lub uznanie faktów przedstawianych przez wierzyciela na mocy prawa Państwa Członkowskiego wydania;
- dłużnik wyraźnie zgodził się co do niego w dokumencie urzędowym.

3. Kumulatywny charakter dodatkowych warunków zaświadczenia ETE (art. 3 ust. 1):

- orzeczenie jest wykonalne w Państwie Członkowskim wydania, przy czym nie chodzi tu tylko o wymóg prawomocności w znaczeniu formalnym, ale także, na przykład o wyroki zaopatrzone w rygor natychmiastowej wykonalności, tytuły zabezpieczenia natychmiast wykonalne (art. 492 kpc);
- orzeczenie nie stoi w sprzeczności z przepisami dotyczącymi jurysdykcji w sprawach ubezpieczeniowych oraz jurysdykcji wyłącznej rozporządzenia 44/2001 (Bruksela I);
- w przypadkach roszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) lub c), postępowanie sądowe w Państwie Członkowskim wydania spełniło wymogi określone w rozdziale III (minimalne standardy: doręczenie dłużnikowi dokumentu wszczynającego postępowanie lub innego równoważnego, pozew czy jak stwierdzono wcześniej, nakaz zapłaty, za potwierdzeniem odbioru przez dłużnika. Ten wymóg aktualnie spełniają polskie sądy, gdyż wskazane dokumenty doręczane są zazwyczaj drogą pocztową za poświadczaniem odbioru (art. 13 ust. 1 pkt c rozporządzenia);
- orzeczenia, którym może być nadane zaświadczenie ETE muszą być wydane w Państwie Członkowskim, w którym dłużnik ma miejsce zamieszkania w rozumieniu art. 59 Rozporządzenia 44/2001 (Bruksela I - zgodnie z którym sąd stosuje własne prawo w celu ustalenia, czy strona ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, którego sądy rozpoznają sprawę) w trzech kategoriach spraw: w sprawach, w których roszczenie jest bezsporne w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt b i c Rozporządzenia; gdy odnosi się do umowy zawartej przez osobę, konsumenta i niepozostającą w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą czy zawodową; w sytuacji, gdy dłużnik jest konsumentem.

Procedura egzekucyjna w państwie wykonania

1) wykonywanie objętych zakresem Rozporządzenia orzeczeń sądów zagranicznych na zasadach dotyczących orzeczeń krajowych. Wyjątki: wynikają z art. 11 oraz art. 20-23 Rozporządzenia. Ponadto niektóre państwa wprowadziły lub planują wprowadzić do swojego porządku krajowego szczególne przepisy, co oznacza, że postępowanie rozpoznawcze, a także procedura prowadząca do wydania ETE podlegają prawu państwa wydania, natomiast dalsze etapy postępowania podlegają prawu państwa wykonania;

2) konieczność uzyskania klauzuli wykonalności w państwie wykonania. W Polsce uzyskanie klauzuli wykonalności jest konieczną przesłanką egzekucji ETE. Zgodnie z art. 1153₁ kpc orzeczenia sądów państw członkowskich Unii Europejskiej, umowy zawarte przed takimi sądami lub zatwierdzone przez takie sądy oraz dokumenty urzędowe sporządzone w państwach członkowskich Unii Europejskiej, opatrzone w tych państwach zaświadczeniem europejskiego tytułu egzekucyjnego, podlegają wykonaniu w Polsce po nadaniu klauzuli wykonalności;

3) skuteczność tytułu egzekucyjnego w państwie wydania a postępowanie egzekucyjne w państwie wykonania (art. 11):

- jedynie w granicach wykonalności orzeczenia;
- wykluczenie sytuacji, w której dochodzenie roszczenia na podstawie ETE w państwie

wykonania byłoby łatwiejsze niż w państwie wydania;

- nie może być egzekwowany w szerszym zakresie w państwie wykonania niż w państwie wydania;

4) dokumenty przedkładane przez wierzyciela organom egzekucyjnym w państwie wykonania (art. 9 i art. 20 ust.2):

- odpis orzeczenia, spełniający warunki niezbędne dla stwierdzenia jego autentyczności;

- odpis zaświadczenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, który spełnia warunki niezbędne dla stwierdzenia jego autentyczności ;

- transkrypcję zaświadczenia ETE lub jego tłumaczenie na język urzędowy Państwa Członkowskiego wykonania (zawsze wtedy, gdy język, w którym wydano zaświadczenie jest różny od języka urzędowego obowiązującego w postępowaniu przed sądami państwa wykonania lub innego języka uznanego przez to prawo za język postępowania w sprawie wykonania ETE);

5) środki przysługujące dłużnikowi w państwie wykonania:

- wniosek o odmowę wykonania (art. 21), jeżeli orzeczenie, któremu nadano zaświadczenie Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego, nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w jakimkolwiek państwie członkowskim bądź w państwie trzecim (art. 34

rozporządzenia o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych oraz art. 21 konwencji brukselskiej), z wyjątkiem sytuacji, w której niemożność pogodzenia orzeczeń była lub mogła być podniesiona w formie zarzutu w postępowaniu sądowym w państwie wydania

- wniosek o ograniczenie lub zawieszenie postępowania (art. 23);

- nie przysługują przeciwko ETE środki, które pozwalałyby na merytoryczną kontrolę zaświadczenia ETE;

- niedopuszczalne jest powołanie się na naruszenie zasad porządku publicznego państwa wykonania lub wydania.

- niedopuszczalne jest odwołanie się do konstrukcji przepisów wymuszających swoją właściwość.